

2009: Klaar voor de Groene Revolutie?

Edito

De cijfers spreken voor zich: duurzame groei is niet langer een toverspreuk, maar een tastbare realiteit, wat onder meer blijkt uit de opkomst van "Cleantech", een sector die in vier jaar tijd zijn omzet zal hebben verdubbeld.

In het licht van deze vaststelling wijzen waarnemers uit de milieusector erop dat alternatieve energie, schone technologie voor waterzuivering of afvalverwerking, en systemen voor een zuinig en optimaal gebruik van grondstoffen tegen 2012 voor heel wat jobs zullen zorgen.

shanks. heeft met zijn strategie altijd willen aantonen dat duurzame ontwikkeling geen modegril is en nog minder een marketingargument, maar wel een essentiële troef om in de toekomst concurrentieel te blijven.

Omdat we een nieuw groeimodel wensten te ontwikkelen dat meer eerbied toont voor onze planeet, zijn wij beginnen nadenken over onze strategie voor morgen. Meerwaarde creëren bij de uitoefening van onze activiteit is ons enige credo.

Stabiele, bekwame teams bestaande uit ondernemers die de waarde van de dingen respecteren, is zeker vandaag, meer nog dan gisteren, het enige juiste antwoord op de uitdagingen van morgen.

shanks. is een belangrijke en erkende speler in alle sectoren van de biomassa, de verwerking en recyclage van afval en dit zowel op grondstof- als op energiegebied.

De knowhow, de middelen en het personeel van **shanks.** staan er borg voor dat de groep klaar staat om een actieve rol te spelen in de Groene Revolutie.

Wij hopen dat u bijvoorbeeld zittende bij de open haard een aangenaam moment zal beleven bij het doorbladeren van deze nieuwsbrief en dat u, na het lezen van een boeiend artikel over een vernieuwende oplossing, meteen zin zult krijgen om ons te bellen voor meer informatie. Misschien zal het u zelfs aanzetten tot het ontwikkelen van een nieuw project dat een bron van waarde zal zijn voor onze beide ondernemingen.

Het hele team van **shanks.** wenst u samen met mij veel geluk en voorspoed in 2009.

Philippe Marcuz
Gedelegeerd Bestuurder

> **shanks.hainaut.** Bouw van een nieuw sorteercentrum met oog voor de bescherming van het milieu.

shanks.hainaut. heeft een nieuw afvalsorteercentrum gebouwd in de streek van Charleroi, op de vroegere wasserij-zeverij van Martinet in Monceau-sur-Sambre.

Deze site bestaat enerzijds uit een zone voor de eigenlijke sorteeractiviteit, met een sorteerhal en een platform, en anderzijds uit een beschermde zone van iets meer dan een halve hectare, waarvoor een overeenkomst is gesloten tussen **shanks.** en de Division Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement (DGRNE). De bedoeling hiervan is de vochtige zone in stand te houden, zodat het ecologische evenwicht wordt gevrijwaard en fauna en flora zich kunnen ontwikkelen.

In april 2008 besliste **shanks.hainaut.** om in samenwerking met de DGRNE een "ecologische fotoreportage" van deze zone te maken.

Wat de planten betreft, zijn de meeste van de vastgestelde habitats zeker interessant, vooral in een zo sterk verstedelijkt gebied, maar de meeste aandacht gaat toch uit naar "klein wintergroen", een zeldzame soort die te vinden is op een oppervlakte van ongeveer 1 m².

Op het vlak van insecten zijn er 8 soorten libellen waargenomen, plantenetende kevers, waaronder de *Doncia vulgaris* die als een goede bio-indicator geldt omdat deze soort door de terugval van de vochtige zones tamelijk zeldzaam is geworden, vliegen van de familie van de zweefvliegen, die weinig voorkomen omdat de larven zich ontwikkelen in mierennesten in vochtige grasgebieden, lieveheersbeestjes, enz.

Op basis van deze verschillende elementen is de zone uitgeroepen tot "Site de Grand Intérêt Biologique" van het Waalse Gewest.

Tegelijk zal de site van de nabijgelegen terril van Martinet binnenkort de titel van "Réserve Naturelle Domaniale" krijgen!

Ten slotte werd op 18 mei 2008 een visvangstpartij georganiseerd in de 4 slibbekkens. Het resultaat: zeelten, voorns, rietvoorns, stekelbaarzen, steenkarpers... geen grote, maar wel gezonde. Deze vissen zijn wellicht opnieuw uitgezet door vissers toen de zone nog toegankelijk was, wat intussen al ruim twee jaar niet meer het geval is.

Om ons onderzoek af te maken, zullen in de loop van 2009 nog andere analyses worden uitgevoerd: op het programma staan een vogeltelling en een analyse van te plannen bosbouwwerken (maaien).

De dienst toerisme van de stad Charleroi organiseert twee tot drie keer per jaar geleide bezoeken aan de terril van Martinet. De vochtige zone van **shanks.** zal worden opgenomen in het bezoek... Een tip voor de liefhebbers!

> shanks.monceau-sur-sambre. Open Bedrijvendag 2008.

shanks. hield vorig jaar zijn Open Bedrijvendag in het sorteercentrum voor niet gevaarlijk afval in Monceau-sur-Sambre.

Het bezoek verliep in verschillende stappen. Eerst kon worden kennisgemaakt met alle activiteiten van de Groep **shanks.**, waarbij heel specifieke vrachtwagens werden voorgesteld.

Daarna volgde een fototentoonstelling over de fauna en flora van de vochtige zone, met uitleg over het geautomatiseerde beheer van de inkomende en uitgaande stromen.

Het bezoek ging verder met een de vertoning van een film over de onderneming Foronex, die sinds kort deel uitmaakt van de groep **shanks.**

In de sorteerhal werden de recyclage- en valorisatiemogelijkheden uitgebreid toegelicht, waardoor de deelnemers zich op het terrein een beeld konden vormen van een deel van de activiteiten van de divisie Monceau-sur-Sambre.

Ondanks het druilerige weer was de sfeer onder de talrijke bezoekers, onder wie klanten, nieuwsgierige wandelaars en mensen uit de buurt, heel de dag erg gezellig.

De commentaren waren lovend. Door de boeiende gesprekken konden een aantal critici die hun twijfels hadden over de aanpak van onze groep, worden gerustgesteld. We mogen dus zeker van een succes spreken.

> shanks.brabant. Levering van zand aan Le Touquet.

shanks.brabant. leverde het zand voor het jaarlijkse Zandsculpturenfestival dat van 5 april tot 31 augustus 2008 plaatsvond in Le Touquet. Het thema van dit jaar was "African Safari".

> **shanks.liège-luxembourg.** behaalt de ISO 14001-certificatie.

Op 30 juni 2008 werd **shanks.liège-luxembourg.** gecertificeerd volgens de norm ISO 14001: 2004.

Hierdoor kunnen wij nog beter rekening houden met het beheer van alle milieuaspecten in onze activiteit, wat voor een onderneming als de onze van essentieel belang is.

Deze certificatie is geen eindpunt. Integendeel, ze vormt het begin van een proces waardoor wij ons mettertijd met z'n allen zullen kunnen verbeteren.

De oprichting van een werkgroep Kwaliteit/Milieu in januari is een eerste stap in die richting!

> **shanks.gent.** *Cradle to cradle* in de dagdagelijkse praktijk.

De uitdaging van morgen moet zijn om de schaarse ruimte en grondstoffen goed te gebruiken. Daarom is men op de site te Gent reeds lang bezig om via een geïntegreerde aanpak aan onze klanten oplossingen aan te bieden die het *cradle to cradle* principe hoog in het vaandel dragen.

© V. Duterne

Afbraak en saneringen worden uitgevoerd met het oog op maximale herinzet of recyclage van de vrijgekomen materialen. Dit moet gebeuren zonder een verhoogd risico voor het milieu, daarom wordt er telkens een technische inschatting gemaakt op welke wijze de materialen moeten bewerkt worden alvorens ze hergebruikt of gerecycleerd worden.

Indien materiaalrecyclage niet mogelijk is, beschikken wij over de mogelijkheden om via valorisatie de aanwezige energie en of minerale asinhoud nuttig te gebruiken.

Als bedrijf beschikken wij over onze eigen specialisten en middelen inzake grondsaneringen, *in situ* en *ex situ* waterzuiveringen, afbraak, biologische, fysico-chemische en thermische grondreiniging en recyclagetechnieken voor alle soorten niet gevaarlijk afval.

Een goed voorbeeld van deze geïntegreerde aanpak is de afbraak en sanering van de werf Mobral te Gent. Dit was een voormalige blekerij op een sterk vervuild industrieel terrein van 7 ha.

Na de asbestsanering werd overgegaan tot de afbraak van de bestaande gebouwen, met uitzondering van de geklasseerde gebouwen.

Door de selectieve afbraak kon een gedeelte van het puin via recuperatie worden afgezet, 20.000 ton werd gebroken en ter plaatse als onderfundering gebruikt terwijl 40.000 ton met een COPRO certificaat werd verkocht aan derden.

Na de afbraak was er zowel een *in situ* grondwater-sanering nodig als een afgraving van zwaar verontreinigde grond en puin. Ook hier is men erin geslaagd om meer dan 5.000 ton na reiniging terug als een secundaire grondstof in te zetten.

Dankzij de *in situ* waterzuivering kon dan ook aan onze opdrachtgever een terrein worden overhandigd dat klaar is voor verdere ontwikkeling. De bedoeling is om er nu een woonproject van 300 woningen en appartementen te ontwikkelen.

> shanks.bernissart.

Een grote omelet voor het ontbijt.

Op zaterdag 18 november om 7u30 was ik nog maar net uit de veren toen ik een vreemd telefoontje kreeg: "Philippe, kan je voor ons onmiddellijk 1.500 ton rotte eieren opruimen?".

De vraag kwam van Gonzague Delbar, Algemeen Directeur van Ipalle, die enkele uren voordien was wakker gemaakt, en leek volkomen surrealistisch. De bevoegde overheid had inderhaast een crisiscel opgericht om een echte gezondheids- en milieuramp te vermijden. In enkele defecte (en onherstelbare) koelhallen waren namelijk 18 miljoen eieren, die daar al verschillende dagen waren opgeslagen, beginnen gisten en vuur vatten, meer bepaald door de zwavel die de eidooiers uitstoten. Bovendien waren de hallen ontoegankelijk geworden door de ammoniak die was vrijgekomen door de afzetting van het eiwit op de schelp.

Zo vroeg in de ochtend, en op mijn nuchtere maag, leek het mij volstrekt ondoenbaar om op dit ongewone verzoek in te gaan. Ik dacht dat het een onoverkomelijke opdracht zou zijn om het personeel, de vrachtwagens en de oplossing te vinden voor het vernietigen van deze producten, te meer omdat dit onvermijdelijk gepaard zou gaan met een geur van rotte eieren en de bijbehorende hinder voor de omwonenden.

Ik antwoordde dus onmiddellijk nee. Maar na een kopje koffie of twee zei ik bij mezelf dat er misschien een oplossing was en nam ik de telefoon. Dankzij Foronex vonden wij een noodoplossing voor de eerste afvoer van biomethaan.

Twee uur later waren wij ter plaatse met heftruckchauffeurs en 5 containervrachtwagens, met tien laadbakken. We beseften meteen dat de taak veel ingewikkelder was dan gedacht. De cel voor chemische risico's van Rijsel, die erbij was geroepen, verplichtte ons tot het dragen van autonome maskers om geen giftige concentraties ammoniak in te ademen.

Na een paar uur kon de opruiming beginnen, zonder voor grote problemen te zorgen bij het vervoer en de vernietiging.

Dankzij de krachtenbundeling van **shanks.bernissart.**, waarvan het personeel het gewend is om in extreme omstandigheden te werken, en van Foronex met zijn vloot van 250 vrachtwagens, en zijn vermogen om zaterdag en zondag zo veel zaagmeel als nodig te leveren als absorberende stof, hebben wij dit hoogst merkwaardige verzoek van de overheid voor het welzijn van de bevolking kunnen inwilligen. Deze op het eerste gezicht onhaalbare uitdaging was alles bij mekaar een heel leerrijke ervaring.

Tot slot nog deze anekdote die een aantal vragen oproept over de voedselketen: op zondagavond wilde de Franse eigenaar van de eieren zijn waar recupereren, waarbij hij stelde dat gezien de verschillende wetgeving in Frankrijk "hij er het voedselconformiteitsattest kon krijgen"! Gelukkig stelde het FAVV zijn veto. De gemeente Moeskroen van haar kant nam haar verantwoordelijkheid, door de opruiming van deze 18 miljoen eieren te bevelen en te betalen.

> **shanks.kortemark.** haalt een nieuw contract binnen.

De Intercommunale voor Milieuzorg Roeselare en Menen, afdeling Roeselare of kortweg Mirom Roeselare (lichtgroene gedeelte) schreef een offertevraag uit voor de wekelijkse ophaling van restaval deur aan deur en voor de ophaling van groenafval op afroep.

De NV **shanks.vlaanderen.**, divisie Kortemark haalde deze opdracht opnieuw binnen voor minstens 9 jaar. Het werk staat voor een jaarmzet van € 1.800.000 (excl. BTW). Voor **shanks.kortemark.** is dit een opsteker en zeker voor haar werknemers.

Er werken 90 mensen waarvan er een 25-tal voor dit werk werden ingezet. Er stonden dus 25 jobs op het spel.

Het speciale aan de hernieuwde opdracht is evenwel dat er met uitermate milieuvriendelijke wagens zal gewerkt worden. Er wordt geëist dat de vrachtwagens voorzien worden van Euro 5 motoren en dat deze daarenboven voorzien worden van een degelijke roetfilter. Euro 5 staat voor nog strengere emissienormen op de uitlaatgassen. Dit is uitzonderlijk gezien de verplichting om Euro 5 motoren aan te kopen maar ingaat vanaf 1 oktober 2009. Dit gecombineerd met de in het lastenboek verplichte roetfilter is nog een stap verder dan de toekomstige verplichting. Acht dergelijke voertuigen werden aangekocht.

Een groot stuk van West-Vlaanderen krijgt dus binnenkort een gloednieuwe vuilniswagen voor de deur die qua uitlaatgasemissie ver op de tijd vooruit is.

shanks.kortemark. zelf zal nog enkele minder recente wagens eveneens uitrusten met een roetfilter. West-Vlaanderen kan er maar gezonder van worden!

> **shanks.brabant.**

Een nieuw sorteercentrum in **Mont-saint-Guibert.**

Het nieuwe centrum van **shanks.brabant.** voor het sorteren, voorbehandelen en valoriseren van ongevaarlijk afval bevindt zich binnen de zandgroeve van Mont-saint-Guibert.

Dit centrum wil in een eerste fase jaarlijks tot 90.000 ton ongevaarlijk afval verwerken door de combinatie van twee gelijkaardige activiteiten.

De eerste (35.000 ton/jaar) vloeien voort uit betreft de verhuizing van de activiteit sorteren en recycleren van papier, karton en plastic, die thans in het centrum van het dorp is gevestigd. De tweede (55.000 ton/jaar) is een nieuwe activiteit sorteren, voorbehandelen en samenbrengen van niet gevaarlijk industrieel afval en groot huisvuil.

Het sorteercentrum, met een overdekte oppervlakte van 1/2 ha, zal in februari 2009 operationeel zijn.

Dit nieuwe centrum zal, in combinatie met de site van Braine-l'Alleud, onze sorteer- en recyclagecapaciteit op lokale schaal vergroten en het afvaltransport beperken.

shanks.gaat voor groen.

Ons aandeel in hernieuwbare energie.

Een investering van 35 miljoen.

> Groen licht voor hernieuwbare energie!

In oktober formaliseerde **shanks.** zijn akkoorden met de Amerikaanse firma Intrinergy. In het kader van een joint venture 50/50 gaan **shanks.** en Intrinergy samen ongeveer 35 miljoen (!) investeren in Thimister-Clermont, in de streek van Verviers.

Er zullen twee gemeenschappelijke installaties worden gebouwd. De eerste (Valorbois) wordt in feite een cogeneratie-eenheid die energie (elektriciteit en warmte) zal opwekken op basis van houtafval dat wordt geleverd door de ondernemingen Foronex en **shanks.** De elektriciteit zal worden doorverkocht "aan het netwerk", terwijl de warmte grotendeels zal dienen voor de tweede installatie: Recywood,

een productie-eenheid voor pellets op basis van hout, eveneens geleverd door Foronex. De bedoeling is om jaarlijks ten minste 50.000 ton pellets te produceren.

De twee projecten zullen een vijftiental arbeidsplaatsen scheppen. De bouw van beide installaties gaat normaal begin 2009 van start en de productie is gepland in de tweede helft van 2010.

Met dit groots opgezette project toont **shanks.** dat het zich nog wat meer wil toeleggen op hernieuwbare energie en tegelijk nauw wil samenwerken met zijn dochterbedrijven voor "afval" en met Foronex, dat nog geen jaar geleden werd overgenomen.

Foto-overzicht van de installaties

> shanks.roeselare. zal alle shanks. vestigingen in het land voorzien van groene energie.

shanks.roeselare. start de vergistingsinstallatie en WKK op en zal hiermee in 2009 alle **shanks.** vestigingen in België van groene elektriciteit voorzien.

Vanaf december 2008 produceert **shanks.roeselare** zelf de noodzakelijke energie om de diverse productie-eenheden op haar site aan te sturen.

shanks. heeft hiervoor geïnvesteerd in geïntegreerde WKK motoren, een vergistingsinstallatie, digestaatdroging en naverbranding.

De 4 WKK motoren telkens 1 MWh, zijn het hart van de installatie.

De geproduceerde elektriciteit wordt gedeeltelijk op de site gebruikt maar wordt ook via het net naar de andere **shanks.** vestigingen gestuurd. De rest wordt op het net verkocht. Hoogwaardige motorwarmte wordt ingezet om de bestaande drooginstallatie voor waterzuiveringsslib van thermische energie te voorzien zodat het gedroogde slib als brandstof in een cementoven ingezet kan worden. De koelenergie wordt tezamen met de voorheen niet gebruikte laagwaardige warmte uit het condensaat van de droger, gebruikt om het digestaat na de vergisting in te dampen. Biogas uit de vergisting van organische biologische afvalstoffen drijven de WKK motoren aan en zorgen voor groene energie. In de verwerkingsketen zorgt uiteindelijk de regeneratieve naverbranding ervoor dat alle geurcomponenten verwijderd worden.

Door deze investering en de actieve koppeling van de installaties, levert het door **shanks.roeselare.** toegepaste verwerkingstraject voor organische biologische afvalstoffen en waterzuiveringsslibs, meer primaire energie op dan het verbruikt (positieve energiebalans). Het door **shanks.** voorgestelde slibverwerkingstraject is hiermee gunstiger tegenover andere meer klassieke verwerkingstechnieken.

> **shanks.**

Voorlopige resultaten voor 2008-2009.

Op 6 november 2008 maakte **shanks.** op de Beurs van Londen zijn voorlopige resultaten bekend voor het boekjaar 2008-2009 (periode van 1 april 2008 tot 30 september 2008).

Alle financiële indicatoren zijn positief: ze wijzen op een omzetgroei van 30% en een stijging van het bedrijfsresultaat met 22%.

De activiteiten van **shanks.** in België hadden een groot aandeel in deze groei.

Dit was enerzijds te danken aan de overname van de groep Foronex, die voor een doorbraak zorgde op de niche van de houtmarkt, en anderzijds aan de ontwikkeling van nieuwe projecten, zoals de SRF-productielijn in Gent.

Ondanks het algemene pessimisme dat al verschillende weken op de markten valt waar te nemen, heeft **shanks.** enkele contracten in de wacht gesleept, zoals de ophaling van huishoudelijk afval voor rekening van de intercommunale INTRADEL voor een periode van acht jaar en contracten voor specifieke werkzaamheden, zoals de ontruiming van een opslagplaats in Moeskroen.

> **Sponsoring. shanks.liège-luxembourg.** Partner van de Rally van de Condroz.

shanks.liège-luxembourg. heeft dit jaar een partnership opgezet met de organisatoren van de bekende Rally van de Condroz.

Wij leverden kleine containers voor de inzameling van het afval van de speciale "Huy Show" op vrijdagavond, en stelden een grote container ter beschikking voor het wegvoeren van de 'one way' textielmatten.

Deze worden gebruikt in de avenue Delchambre, het hart van de rally, waar zich het podium en de paddocks bevinden en die het eerste weekend van november door duizenden kijklustigen worden bezocht.

Bij deze gelegenheid sponsorde **shanks.liège-luxembourg.** ook een veelbelovend team, dat uitkomt in de categorie 1600cc en in deze klasse derde eindigde op het Belgisch kampioenschap van 2008 (team Jehenson-Rousseau).

Uit respect voor het milieu wordt deze publicatie gedrukt op 100% gerecycleerd papier.

Alle rechten voorbehouden - Verantwoordelijke uitgever: Philippe Marcuz

Shanks nv - Rue Edouard Belin 3/1 - 1435 Mont-saint-Guibert
Tel. 010/233 660 - Fax 010/233 661 - info@shanks.be